

Je Kristus rozdelený?

(Prvý list Korint'anom 1, 1-17)

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov

18. – 25. januára 2014

Spoločná iniciatíva Komisie pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví
a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

Preklad pripravila Ekumenická rada cirkví v SR v spolupráci s Konferenciou biskupov Slovenska.

Text v elektronickej podobe možno nájsť na www.ekumena.sk a www.kbs.sk.

Znenie anglickej a ďalších verzií možno nájsť na www.wcc-coe.org (news and resources).

© Konferencia biskupov Slovenska, 2013

© Ekumenická rada cirkví v SR, 2013

In memoriam

PROF. RALPH DEL COLLE (1954 – 2012)

Profesor Ralph Del Colle, rímskokatolícky systematický teológ, docent teológie na Marquette University (Milwaukee, Wisconsin, USA), umrel 29. júla 2012. Od roku 1998 bol členom medzinárodného dialógu medzi Katolíckou cirkvou a Pentekostálnymi (turíčnymi) hnutiami. Takisto sa zúčastňoval neformálnych konverzácií s Adventistami siedmeho dňa (2001-2002) a bol súčasťou oficiálnej delegácie na valnom zhromaždení Svetovej rady cirkví v Harare v roku 1998. Jeho príspevky na stretnutiach ekumenických dialógov sa vždy vyznačovali odovzdanosťou ducha a radostným prístupom. Profesor Del Colle sa nikdy neobrátil chrtom problému; spájal živú a vnímavú citlivosť s odovzdanosťou služby pravde. Počas svojej kariéry sa veľkoryso delil o svoje odborné znalosti s pevným presvedčením, že jednota je Božou vôľou a neodvolateľnou cestou pre všetkých kresťanov.

PROF. MARGARET O’GARA (1947 – 2012)

Dr. Margaret O’Gara, profesorka teológie na Kolégiu Univerzity Sv. Michala (University of St Michael’s College) v Toronte, zomrela 16. augusta 2012 po dvoch rokoch choroby. Prof. O’Gara z Rímskokatolíckej cirkvi bola odborníčkou v oblasti učiteľskej autority cirkvi a ekumenických dialógov. Viac ako 35 rokov sa aktívne zapájala do ekumenickej práce; bola menovaná do mnohých komisií ekumenických dialógov. Dr. O’Gara bola členkou Medzinárodnej komisie pre dialóg medzi cirkvou Učeníci Kristovi (Disciples of Christ) a Rímskokatolíckou cirkvou (1983), členkou Evanjelicko-rímskokatolíckeho dialógu v USA (1994), a Kanadského dialógu medzi evanjelikmi a rímskymi katolíkmi (2008). Takisto slúžila 18 rokov ako členka Kanadského anglikánsko-rímskokatolíckeho dialógu (1976-1993) a 12 rokov v Evanjelicko-rímskokatolíckej medzinárodnej komisii pre jednotu (1995-2006). Bola tiež prezidentkou Americkej katolíckej teologickej spoločnosti a Severoamerickej akadémie ekumenikov.

Medzinárodná komisia s vďačnosťou zveruje týchto veľkých ekumenikov večnej láske nášho nebeského Otca.

Pre organizátorov Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

Hľadanie jednoty po celý rok

Tradičný termín konania Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov je na severnej pologuli od 18. do 25. januára. Tieto dni navrhol v roku 1908 Paul Wattson tak, aby modlitby prebiehali v dňoch medzi sviatkami sv. Petra (Katedra) a sv. Pavla (Obrátenie), čo im dodalo symbolický význam. Na južnej pologuli sú v januári prázdniny, takže cirkvi slávia Týždeň modlitieb v inom termíne, napríklad v období sviatkov Zoslania Ducha Svätého (ako to navrhol Hnutie pre vieru a poriadok v roku 1926), ktoré tiež symbolizujú jednotu Cirkvi.

Keďže berieme do úvahy fakt, že sa termín modlitieb dá prispôbiť, povzbudzujeme vás, aby ste tento materiál vnímali ako pozvanie hľadať po celý rok možnosti na vyjadrenie miery dosiahnutého spoločenstva medzi cirkvami a spoločne sa modliť za úplnú jednotu, ktorá je Kristovou vôľou.

Prispôbenie textu

Tento materiál ponúkame so zámerom, aby bol prispôbený využitiu na miestnej úrovni, kedykoľvek to bude možné. Pritom treba brať ohľad na miestne liturgické a bohoslužobné zvyky i na celkovú spoločenskú a kultúrnu situáciu. Takéto úpravy by sa mali realizovať ekumenicky. Na niektorých miestach sú už vybudované ekumenické štruktúry pre prispôbenie týchto materiálov. Vrúčne si želáme, aby tam, kde to tak nie je, táto potreba podnietila vznik takýchto štruktúr.

Používanie materiálov na Týždeň modlitieb

- Cirkvám a kresťanským spoločenstvám, ktoré slávia Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov prostredníctvom jednej spoločnej bohoslužby, ponúkame poriadok ekumenickej bohoslužby.
- Cirkvi a kresťanské spoločenstvá si môžu zaradiť texty z Týždňa modlitieb aj do svojich vlastných bohoslužieb. Podľa prostredia, v ktorom sa nachádzajú, možno primerane použiť modlitby z ekumenickej bohoslužby, materiál na „osem dní“ a výber ďalších modlitieb.
- Spoločenstvá, ktoré slávia Týždeň modlitieb v rámci svojich každodenných bohoslužieb, môžu počas tohto týždňa čerpať námety z materiálu na „osem dní“.
- Tí, ktorí by chceli viesť biblické hodiny na tému Týždňa modlitieb, majú možnosť ako základ použiť biblické texty a zamyslenia ponúknuté v materiáli na „osem dní“. Svoje každodenné spoločné stretnutia môžu uzavrieť prosebnými modlitbami.
- Tým, ktorí sa chcú modliť v súkromí, poslúži tento materiál ako inšpirácia pri premýšľaní o ich modlitebných úmysloch. Môžu mať na pamäti to, že tvoria spoločenstvo s ostatnými, ktorí sa na celom svete modlia za viditeľnejšiu jednotu Kristovej Cirkvi.

Biblický text na rok 2014*Prvý list Korint'anom 1, 1-17*

Pavol, z Božej vôle povolaný apoštol Krista Ježiša, a brat Sóstenés

Božej cirkvi v Korinte, posväteným v Ježišovi Kristovi, povolaným svätým a všetkým, ktorí vzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste u nich aj u nás: Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista.

Neprestajne ďakujem svojmu Bohu za vás, za Božiu milosť, ktorá vám bola daná v Ježišovi Kristovi, za to, že ste v ňom boli obohatení všetkým: každým slovom i každým poznaním. Keďže sa medzi vami utvrdilo svedectvo o Kristovi, nechýba vám nijaký dar milosti, kým čakáte na zjavenie nášho Pána Ježiša Krista. On vás bude upevňovať až do konca, aby ste boli bez úhony v deň nášho Pána Ježiša Krista. Verný je Boh, ktorý vás povolal do spoločenstva svojho Syna Ježiša Krista, nášho Pána.

Napomínam vás však, bratia, menom nášho Pána Ježiša Krista, aby ste hovorili jednomyseľne a neboli medzi vami roztržky, ale aby ste boli zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku. Od ľudí z domu Chloé som sa totiž dozvedel o vás, bratia moji, že sú medzi vami sváry. Mám na mysli to, že každý z vás hovorí: Ja som Pavlov! Ja som Apollov! Ja zas Kéfasov! Ja Kristov! Ved' či je Kristus rozdelený? Vari bol za vás ukrižovaný Pavol? Alebo ste boli pokrstení v Pavlovom mene? Ďakujem Bohu, že som nikoho z vás nepokrstil, iba Krispa a Gájusa, aby nik nepovedal, že ste boli pokrstení v mojom mene. Ba pokrstil som aj Štefanasovu domácnosť, inak neviem, či som pokrstil aj niekoho iného. Kristus ma totiž neposlal krstiť, ale ohlasovať evanjelium, nie však múdrosťou slova, aby Kristov kríž nebol vyprázdnený.

Úvod do témy na rok 2014

1. Kanadania žijú v krajine, ktorá sa vyznačuje pestrosťou jazykov, kultúr a dokonca klímy. Rovnako tak stelesňujeme rôznorodosť v tom, ako vyjadrujeme našu kresťanskú vieru. Život s touto rôznorodosťou, ale vo vernosti Kristovej túžbe po jednote jeho učeníkov nás viedol k zamysleniu nad Pavlovou provokatívnou otázkou v *Prvom liste Korint'anom*: „Je Kristus rozdelený?“ Vo viere odpovedáme: „Nie!“, a predsa naše cirkevné spoločenstvá naďalej stelesňujú pohoršujúce rozdelenia. *Prvý list Korint'anom* nám tiež ukazuje cestu, na ktorej si môžeme ceniť a prijímať dary tých druhých už teraz uprostred našich rozdelení. A to je pre nás povzbudením v našej práci pre jednotu.

2. Kanada je známa svojimi prírodnými krásami: má hory, lesy, jazerá a rieky, lány pšenice a tri pobrežia oceánov. Naša krajina sa rozprestiera od Atlantiku po Pacifik a od hraníc so Spojenými štátmi americkými po severný pól. Je to krajina bohatá na poľnohospodárstvo a prírodné zdroje. Kanada je tiež krajinou rôznych národov: žijú tu prvotné národy, Eskimáci a mestici,¹ a mnohé národy, ktoré prišli z celého sveta, aby sa tu usadili. Máme dva oficiálne jazyky, francúzštinu a angličtinu, mnohí Kanadania však oslavujú kultúrne a jazykové dedičstvo krajín, z ktorých prišli ich predkovia. Naše sociálne a politické rozdelenia často závisia od jazykových, kultúrnych a regionálnych odlišností, ale učíme sa chápať ako tieto národné identity prispievajú k zdravej kanadskej rôznorodosti. Do tohto kultúrneho prostredia priniesli mnohí kresťania svoje jedinečné spôsoby bohoslužby a duchovnej služby. Pavlov list sa nám prihovára do našej rôznorodosti a pozýva nás rozpoznať, že ako cirkev na našich jednotlivých miestach nemáme byť izolovaní alebo konať jeden proti druhému, ale radšej rozpoznať našu prepojenosť so všetkými, ktorí vzývajú meno Pána.

3. V stati z Písma, ktorú sme zvolili ako základ nášho tohtoročného uvažovania, začína Pavol svoje listy Korint'anom pôsobivým úvodom. Podobne ako v opernej predohre alebo v úvodných rytmoch v symfónii, v tejto pasáži zaznievajú témy, ktoré nás s istotou pripravujú na to, čo príde v listoch. V tomto texte sú tri pohyby, kroky. Všetky tri kladú pevný základ a zároveň sú výzvou pre naše úvahy ako kresťanov, ktorí žijú a pracujú spolu v cirkvách a spoločnosti dnešnej doby.

4. V prvej časti (1, 1-3) Pavol spolu so svojim kresťanským spoločníkom Sóstenom – ako malé ale skutočné spoločenstvo dvoch – oslovuje iné, väčšie a veľmi aktívne spoločenstvo – korintských kresťanov. Oslovuje Korint'anov ako „Cirkev Božiu,“ nielen ako miestnu pobočku, ale ako plné vyjadrenie Cirkvi v ich časti sveta. Pavol im pripomína, že sú „povolaným“ ľudom, „povolání (aby boli) svätí“, nie izolovaní a sami osebe, ale „spolu so všetkými, ktorí vzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista, Pána ich aj nášho.“ Toto posledné slovné spojenie sa dá preložiť aj takto: „vzývajú meno nášho Pána Ježiša Krista na každom mieste u nich aj u nás“ (pozn. prekl.: tak je to preložené v *Slovenskom ekumenickom preklade* a podobne vo viacerých slovenských prekladoch (evanjelický, Roháček)). Takže sú pravou Božou Cirkvou, ale veľmi silno spojení s každým iným, kto vzýva Pána, vo svojej konfesii a na svojom mieste. Potom Pavol, ako obvykle vo všetkých svojich listoch, zdraví svojim

¹ Prvotné národy je pojem, ktorý sa v Kanade používa s cieľom uznať prítomnosť domorodých národov pred príchodom Európanov. Domorodé národy v arktickej oblasti nazývajú sami seba Inuiti. Pojmom mestici (miešanci) sa označujú ľudia, ktorí majú aj domorodých aj francúzskych predkov.

zvyčajným pôsobivým pozdravom Božej milosti a pokoja. V Pavlovom jazyku „milosť“ označuje Božiu dobrotu a dary pre nás v Kristovi s cieľom vzbudiť našu vd'ačnosť voči Bohu a dobrotivosť k ostatným. Jeho „pokoj“ pre nás v celej svojej plnosti a vzájomnosti je spoločenstvom (*koinoniou*) v Bohu.

5. Kde vidíte Božiu milosť a pokoj vo svojej miestnej cirkvi, vo svojom širšom spoločenstve, a vo svojej krajine? Ako môžete urobiť kroky za hranice zaobrania sa svojím bezprostredným spoločenstvom a starať sa o spoločenstvo všetkých kresťanov a sveta?

6. Hoci sa Pavol chystá vyzvať korintské spoločenstvo na úlohu, začína nasledujúcu časť v našom texte (1, 4-9) vzdávaním vd'ačky za „Božiu milosť“, ktorá bola Korint'anom „daná v Ježišovi Kristovi.“ Toto nie je len formalita, ale úprimná radosť z darov, ktoré Boh udelil tomuto spoločenstvu. Pokračuje tým, že ich buduje, ďakujúc: „že ste v ňom boli obohatení všetkým... nechýba vám nijaký dar milosti.“ Uist'uje ich, že Boh ich „bude upevňovať až do konca“ a že Boh je verný. Boh nás pozýva do spoločenstva (*koinonie*) so svojím Synom, so všetkými sociálnymi a duchovnými dôsledkami pre naše cirkvi a ľudí.

7. Ako kanadskí kresťania sme si vedomí, že sme neboli vždy pripravení tešiť sa z Božích darov prítomných v iných kresťanských spoločenstvách. Keď čítame Pavlove slová v ekumenickom duchu, viac si uvedomujeme, že sme pozvaní úprimne sa tešiť z toho, ako Boh požehnal iných kresťanov a iné národy. Tí, ktorí prví priniesli kresťanskú vieru do Kanady, často pohľadali darmi a múdrosťou domorodých ľudí a nedokázali vidieť požehnanie, ktoré Boh zosielal cez nich.

Je toho veľa za čo môžeme byť vd'ační ohľadne rozmanitosti národov a prejavov viery v našej krajine. Hoci sa v našej histórii nájde mnoho príkladov, keď sme nežili vo vzájomnej úcte a podpore jedných druhým, vieme, že naša krajina bola vybudovaná na spolupráci a hľadani ciest k pokoju doma i vo svete. To, že si môžeme užívať požehnanie sveta prírody, ktoré sú darmi od Boha, príliš často považujeme za samozrejmé, a zápasíme, aby sme našli rovnováhu medzi blahobytom a dobrým šafárením s týmito materiálnymi požehnaniami. Takisto zápasíme, ako uviesť do života hodnoty, o ktorých všetci hovoríme, že my Kanad'ania ich zastávame. Ako kresťania a ako cirkvi sa cítime povolaní s vd'ačnosťou prijímať Božie dary v iných, a dať konkrétnu podobu vd'ačnosti za starostlivosť o celú krajinu a svet.

8. Začo vzdávate vd'ačky vo vašej cirkvi, obci a vo vašej krajine? Ako ste zakúsili duchovné a materiálne Božie dary medzi inými kresťanmi alebo ostatnými vo vašom spoločenstve?

9. Keď v tretej časti (1, 10-17) hovorí Pavol Korint'anom tvrdé slová myslí na to, ako prekrútili kresťanské evanjelium a rozbili jednotu spoločenstva: „... každý z vás hovorí: Ja som Pavlov! Ja som Apollov! Ja zas Kéfasov!“ Dokonca ani tých, ktorí sa hlásia ku Kristovi ako k svojmu vodcovi, Pavol nechválil, lebo použili meno Kristovo, aby sa oddelili od ostatných v kresťanskom spoločenstve. Nemôžeme sa odvolávať na Kristovo meno, aby sme okolo seba budovali múry, lebo jeho meno vytvára spoločenstvo a jednotu, nie rozdelenia. „Veď či je Kristus rozdelený?“ Pavol nič nenamieta voči formovaniu spoločenstiev okolo silných vodcov, ale spoločenstvo musí nájsť svoju základnú identitu v Kristovi: „Vari bol za vás ukrižovaný Pavol? Alebo ste boli pokrstení v Pavlovom mene?“ Ľudia z domu Chloé videli tento vývoj medzi nimi a vyniesli ho na svetlo.

10. Do tejto situácie rozdelenia prichádza Pavlova žiadosť, aby sa spolu zišli a „boli zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku.“ Nabáda svojich čitateľov a tých v Korinte, aby boli jednomyselní. Myslí si Pavol, že by všetci mali konať bohoslužbu a robiť veci rovnakým spôsobom? Nemyslíme si. Tieto verše nie sú vyzvaním nechať stranou vodcovstvo Pavla, Apolla alebo Kéfasa. Zakorenení v Kristovi sme povolaní ďakovať za Božie dary, ktoré ostatní mimo našej skupiny prinášajú do spoločnej misie Cirkvi. Keď si ctíme Božie dary u ostatných, približuje nás to vo viere a v misii a vedie nás to smerom k tej jednote, za ktorú sa Kristus modlil, pri všetkej úcte k pravej autentickej rozmanitosti v spôsobe konania bohoslužby a v živote.

11. Pavol zdôrazňuje dva kľúčové prvky kresťanského učenia, v ktorých sme od základu spojení s Kristom: krst a Kristov kríž. Neboli sme pokrstení v Pavla a on nebol ukrižovaný za nás; naša jednota je v Kristovi a náš život a spasenie pochádzajú od neho. Zároveň sme každý súčasťou tej alebo onej skupiny a naše miestne cirkvi nás sýtia vo viere a pomáhajú nám kráčať ako Ježišovým učeníkom. Záver z tohto – pre Pavla aj pre nás – je nielen to, že sa cítíme príslušníkmi určitej cirkvi. Skôr je našim cieľom ohlasovanie dobrej správy, toho istého evanjelia, na ktoré sme my odpovedali vo viere a v radosť. Teraz sa musíme o toto posolstvo podeliť so svetom. Pavlov záver nás vyzýva, aby sme sa opýtali samých seba, či máme dobrú správu v Kristovi jedni pre druhých, alebo či nesieme rozdelenia dokonca i v mene Kristovom, a tak – Pavlovými slovami – vyprázdňujeme Kristov kríž.

12. Ako kanadskí kresťania máme obsiahlu históriu spolupráce a vzájomnej podpory. Naša minulosť obsahuje príklady spoločných úsilí, spoločne zdieľanej služby, a dokonca zjednotenia - únie niekoľkých cirkví. Kde organická jednota cirkví nebola možná, často sme dosiahli spoločné dohody a služby, o ktoré sa spoločne delíme; ktoré svedčia o našej rastúcej jednote v Kristovi. Naše cirkvi spoločne podnikli kroky v záležitostiach týkajúcich sa otázok chudoby a sociálnej spravodlivosti a mnohé z našich cirkví spoločne začínajú brať na seba zodpovednosť za naše postoje, nepodobné Kristovi, k domorodým národom v našej krajine. A predsa, napriek týmto povzbudzujúcim krokom k jednote, ktorú si Kristus pre nás želá, udržujeme rozdelenia a nejednotu, ktoré krivia našu zvesť evanjelia.

13. Čítame aj o ľuďoch z domu Chloé. Pod vedením Chloé táto skupina rozpoznáva a pomenúva konflikty a rozdelenia v korintskom cirkevnom zbore. Stále potrebujeme takéto svedectvo žien i mužov zo všetkých našich cirkví a ich službu zmierenia a jednoty. Keď dáme priestor takémuto svedectvu, privedie nás to bližšie k uskutočneniu Pavlovej vízie spoločenstva „zjednoteného v tom istom zmýšľaní i úsudku v Kristovi.“

14. Ako rozlíšite vy a vaša cirkev to isté zmýšľanie a úsudok v Kristovi spolu s ostatnými cirkvami? Ako prinesie ovocie v snahe o viditeľnú kresťanskú jednotu vaše uznanie a skúsenosť s rôznymi prístupmi a formami bohoslužby v cirkvách vo vašej obci alebo krajine? O aké spoločné poslanie sa podelíte spolu s ostatnými kresťanmi, aby ste pomohli urobiť svet lepším miestom pre iných?

15. Na záver, keď vezmeme do úvahy tie mnohé požehnania a Božie dary viditeľné v našej krajine a ľuďoch, začíname si uvedomovať, že sa musíme jedni k druhým a k samotnej

krajine, z ktorej čerpáme našu obživu, správať dôstojne a s úctou. Toto uvedomenie nás volá k vyznaniu hriechov a k pokániu a k hľadaniu nových a udržateľných spôsobov života na zemi. Zvyšuje to naše povedomie o tom, ako nás Boh všetkých požehnal, a že žiadna skupina nemôže rozhodovať o tom, ako využiť zdroje krajiny bez toho, aby si vypočula a brala zreteľ na hlasy ostatných našich kanadských spoluobčanov.

Príprava materiálov na Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2014

Úvodné práce na tému materiálov tohtoročného Týždňa modlitieb pripravila skupina predstaviteľov z rôznych častí Kanady, ktorí sa zišli na pozvanie Kanadského centra pre ekumenizmus a Centra pre ekumenizmus v Prairie. Chceme sa zvlášť poďakovať:

P. Bernice Baranowski (Rímskokatolícka cirkev), Centre canadien d'oecuménisme, Montréal
 Rev. Dr. Sandra Beardsall (Zjednotená cirkev Kanady), profesorka cirkevných dejín a ekumenizmu, St. Andrew`s College, Saskatoon
 Rev. Michel Belzile (Jednota baptistov), cirkevný zbor v Greenborough, Toronto
 J.E. Rev. Donald Bolen, biskup, rímskokatolícka diecéza Saskatoon
 Rev. Amanda Currie, duchovná služobníčka presbyteria v Severnom Saskatchewan, Presbyteriánska cirkev v Kanade, Saskatoon
 Nicholas Jesson, ekumenický referent, rímskokatolícka diecéza Saskatoon
 Norman Lévesque (Rímskokatolícka cirkev), zastupujúci výkonný riaditeľ, Centre canadien d'oecuménisme a riaditeľ programu „Zelená cirkev“
 Rev. diakon Anthony Mansour (Pravoslávna cirkev v Amerike), výkonný riaditeľ (2006-2012), Centre canadien d'oecuménisme, Montréal
 Rev. Dr. David MacLachlan (Zjednotená cirkev Kanady), profesor novozmluvných štúdií, Atlantic School of Theology, Halifax
 Rev. John Wilson (Zjednotená cirkev Kanady), Summerside, Ostrov princa Eduarda

A za premyslené návrhy a pomoc pri koncipovaní textov ďakujeme:

Rev. Dr. Karen Hamilton (Zjednotená cirkev Kanady), generálna tajomníčka, Kanadská rada cirkví
 Rev. Dr. Gilles Routhier (Rímskokatolícka cirkev), dekan, Faculté de théologie et de sciences religieuses, Université Laval, Québec

Sme tiež vdáční biskupovi Donaldovi Bolenovi zo Saskatoonu za iniciovanie prípravnej skupiny a všetkým, ktorí pomohli pri práci Medzinárodnej komisie.

Texty, ktoré sú tu navrhnuté, boli dokončené počas stretnutia Medzinárodnej komisie, ktorú nominovala Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví a Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov. Komisia sa stretla s kanadskými predstaviteľmi v septembri 2012 vo Villa Saint Martin, Jezuitskom duchovnom centre v Pierrefonds na severozápade Montrealského ostrova. Sme zvlášť vdáční Kanadskému centru pre ekumenizmus a Centru pre ekumenizmus v Prairie za veľkorysú pohostinnosť voči účastníkom stretnutia, ako aj za zorganizovanie návštevy Oratória svätého Jozefa (Oratoire Saint Joseph) v Montreale. Chceli by sme tiež vyjadriť vdáčnosť pedagogickému zboru McGill University v Montreale za zorganizovanie ekumenického sympózia počas nášho pobytu v Kanade.

Ekumenická bohoslužba

Úvod k bohoslužbe

Je Kristus rozdelený?
(Prvý list Korint'anom 1, 17)

Keď sa zhromažďujeme na bohoslužbu počas Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, odpovedáme na Božie volanie a chceme byť obnovení a budovať náš vzájomný vzťah v Kristovi cez piesne, slovo a gestá. Táto oslava môže takisto slúžiť ako pozvanie venovať sa alebo pripomenúť si osem dní zamyslení, ktoré sú textovo naviazané na *Prvý list Korint'anom* 1, 1-17. Vnímame Pavlovu provokujúcu otázku: „Je Kristus rozdelený?“ ako radostnú výzvu k modlitbe a sebakúmaniu, ako osôb tak i kresťanských spoločenstiev? Tento biblický text a návrh bohoslužby sú príležitosťou zväžiť nanovo túto výzvu vo vašom kontexte.

Tu dávame do pozornosti niektoré špecifické črty tohtoročnej bohoslužby, ktoré môžu vyžadovať predchádzajúcu prípravu:

Úvodná časť „**Zhromaždenie spoločenstva**“ obsahuje pozvanie k modlitbe, obracajúc sa rôznymi smermi, ako je to tradíciou niektorých domorodých kmeňov v Kanade. Budete potrebovať vedieť, kam smerujú jednotlivé svetové strany, aby sa zhromaždenie mohlo v priebehu modlitby postupne otáčať v smere hodinových ručičiek na rôzne svetové strany. Zhromaždenie sa nakoniec obráti smerom k bohoslužobnému priestoru pre pokyny „nahor“ a „nadol“, ako je uvedené. Možno budete musieť pozmeniť modlitby tak, aby odrážali váš vlastný geografický kontext.

Ekumenická výmena duchovných darov je spôsob, ako odpovedáme na Pavlove znepokojenie, že sa Korint'ania rozdelili na frakcie, ako aj na jeho námietku: „Je Kristus rozdelený?“ Nemôžeme žiť v osamotenosti našich jednotlivých kresťanských spoločenstiev a domnievať sa, že máme jednotu. Musíme byť ochotní a schopní prijať dary jedni druhých. To znamená vykročiť za hranice pomenovania daru, ktorý máme. Vyžaduje to od nás schopnosť vážiť si druhých a vidieť ich charizmy, ktoré obohacujú celé telo Kristovo. Táto „výmena“ je podrobne vysvetlená nižšie. Bude pre ňu potrebné plánovanie v predstihu. Navrhujeme nasledujúce:

1. Pozvite predstaviteľov rozličných cirkví vo vašom okolí (obci, regióne), aby sa spolu zamysleli nad tým, aké „dary“ *prijímajú* všetci od každého. Cieľom je rozpoznať jeden dar od každého spoločenstva, na ktorom sa ostatní zhodnú, že ho „prijímajú“.
2. V ideálnom prípade sa vám podarí nájsť i symbolické znázornenie každého z darov, ktoré prinesiete dopredu počas „ekumenickej výmeny duchovných darov“.
3. Keď budete dary prinášať dopredu, uvediete ich touto alebo podobnou slovnou formou: „Z (názov) _____ cirkvi s vďačnosťou prijímame dar (čo) _____ vyjadrený tu (čím) _____.“

Túto „ekumenickú výmenu duchovných darov“ možno, samozrejme, adaptovať tak, aby sa hodila do miestnej situácie.

Prosebné modlitby vyzdvihujú „Osem miléniových cieľov“ Organizácie Spojených národov. Chceme vás povzbudiť, aby ste vytlačili tieto modlitby pre zhromaždenie veriacich zúčastňujúcich sa bohoslužby, aby mohli vidieť jednotlivé ciele zasadené do modlitieb.

Bolo by dobré (v poznámke) upozorniť účastníkov bohoslužby, že 8 odpovedí v časti **záväzok k jednote** zodpovedá témam „ôsmich dní modlitieb za jednotu“, ktoré sú súčasťou tohto materiálu k Týždňu modlitieb.

„Dvakrát sa modlí, kto spieva.“ Ponúkli sme niekoľko vhodných piesní a skladieb z repertoáru kanadských skladateľov piesní a hudby, ktorých skomponovanie bolo zadané zvlášť pre tento Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov 2014. Piesne môžete nájsť na webstránke www.ecumenism.net/music/. Dúfame, že sa pokúsíte zaradiť čo najviac hudby do tejto ekumenickej bohoslužby!

P: predsedajúci

Z: zhromaždenie

Poriadok bohoslužby

I. Zhromažďujeme sa v nádeji a jednote

Vstupná pieseň na sprievod účinkujúcich v bohoslužbe

Predsedajúci (účinkujúci) v bohoslužbe a ostaní môžu vojsť v sprievode

Zhromaždenie spoločenstva

P: Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, a od Pána Ježiša Krista. (*Prvý list Korint'anom*, 1, 3)

P: Táto ekumenická bohoslužba bola pripravená v Kanade. Slovo „Kanada“ znamená „dedina“ v jazyku Iruquitov, prvotných národov tejto krajiny. Ako členovia Božej rodiny, kresťania na celom svete skutočne bývajú v jednej „dedine“. Keď sa kresťania schádzajú na bohoslužbu, spájajú sa s touto obrovskou globálnou dedinou, plnou nádhery, zápasov a nádeje. Drahí priatelia, pozývame vás spojiť sa v modlitbe cez milosť Pána Ježiša Krista, Božiu lásku a spoločenstvo Ducha Svätého.

Z: Amen.

P: Milujúci Bože, ty voláš všetkých nás: z našich domov a z našich kancelárií, z našich baní a z našich tovární, z našich polí a z našich obchodov, z našich rybárskych lodí a od našich čried, z našich škôl a z našich nemocníc, z našich väzníc a z našich záchytných centier, aby sme boli jedno v spoločenstve s naším Pánom Ježišom Kristom.

Z: Sprav nás jedno v Kristovi.

P: Domorodí ľudia v Kanade si ctia staroveký rituál, pri ktorom sa modlia obrátení na rozličné svetové strany. Zjednoťme sa v modlitbe spolu s nimi, obrátiac svoju tvár týmito smermi:

Obrátení na východ

P: Z východu, smeru vychádzajúceho slnka, prijímame pokoj a svetlo a múdrosť a poznanie.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tieto dary.

Obrátení na juh

P: Z juhu prichádza teplo, usmernenie, a začiatok i koniec života.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tieto dary.

Obrátení na západ

P: Zo západu prichádza dážď, očisťujúce vody, ktoré zachovávajú pri živote všetko živé.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tieto dary.

Obrátení na sever

P: Zo severu prichádza chladný a mocný vietor a biele snehy, dávajú nám silu a vytrvalosť.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tieto dary.

Obrátení smerom dopredu, tvárou hl'adiac nahor

P: Z nebies prijímame tmu a svetlo a vánok tvojho dychu.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tieto dary.

Tvárou nadol

P: Zo zeme pochádzame a do zeme sa navrátíme.

Z: Ó, Bože, sme vd'ační za tvoje dobré stvorenie, náš pozemský domov.

P: Kiež kráčame po dobrých cestách, požehnaný Bože, kiež žijeme na tejto zemi tak, ako by bratia a sestry mali žiť, tešíme sa jedni z požehnaní druhých, súcime jedni so žiaľom druhých a spolu s tebou, v mene Ježiš, a s prebúdajúcim dychom Svätého Ducha, ktorý obnovuje tvár zeme.

Z: Amen.

Chválospev

Modlitby pokánia

P: Inšpirovaní Pavlovou výzvou spoločenstvu v Korinte, vyznajme naše hriechy.

P: Dobrotivý Bože, skrze naše zjednotenie s Kristom Ježišom si nás obohatil každým slovom i každým poznaním. Vo svojej pýche pripisujeme tieto dary sami sebe a nerozpoznávame ich pravý zdroj. Odpusť nám, Pane.

Z: Pane, zmiluj sa alebo Kýrie, eleison (môže byť spievané).

P: Dobrotivý Bože, v Kristovi nám nechýba nijaký dar milosti. A predsa sme často príliš neschopní alebo príliš zameraní na seba, takže sa nedelíme o zázraky tohto životodarného posolstva s ľuďmi okolo nás. Odpusť nám, Pane.

Z: Pane, zmiluj sa.

P: Dobrotivý Bože, voláš nás k spoločenstvu v tvojom Synovi Ježišovi Kristovi. Náš nedostatok nadšenia pre to, aby sme boli zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku, to, že príliš pohotovo dovoľíme rozdelenia a hádky medzi sebou, odpusť nám, Pane.

Z: Pane, zmiluj sa.

P: Dobrotivý Bože, ty zostávaš verný dokonca i tvárou v tvár našej slabosti. Odpusť nám naše hriechy priemernosti a to, že príliš ľahko akceptujeme rozdelenia medzi nami. Milosťou svojho Svätého Ducha nanovo zapál našu horlivosť urobiť konkrétne kroky na to, aby sme si uctili našu zmluvu jednoty s tebou, jedni s druhými, a so všetkým stvorenstvom.

Z: Amen.

II.

Počúvame Božie slovo

Čítania z Pisma svätého

Izaiáš 57, 14-19; Žalm 36, 5-10; Prvý list Korint'anom 1, 1-17; Marek 9, 33-41

Homília

III. Odpovedáme vo viere a jednote

Potvrdenie viery

(Môže sa použiť Nicejsko-carhradské vierovyznanie, Apoštolské vierovyznanie alebo iné vyznanie viery)

Pieseň o viere a odovzdanosti

Ekumenická výmena duchovných darov

Skupina pripravujúca bohoslužbu sa stretla v predstihu, aby uvažovali nad rozličnými darmi jednotlivých cirkví v okolí. Možno zvoliť či už dary miestnych spoločenstiev alebo dary v ich širšej tradícii. Predstavitelia rozličných cirkví prinesú predmety symbolizujúce dary, ktoré ich tradícia prináša celému kresťanskému spoločenstvu. Dary prinesú dopredu a položia na stôl. Jeden z predsedajúcich uvedie dary touto alebo podobnou formou:

P: „Z (názov) _____ cirkvi s vd'ачnosťou prijímame dar (čo?) _____ vyjadrený tu (čím?) _____.”

Z: **Ó, Bože, sme vd'ачní za tieto dary.**

Kolekta

Pane Ježišu Kriste, ty si povedal svojim apoštolom: „Pokoľ vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.“ Nehľad' na naše hriechy, ale na vieru svojej Cirkvi, a daruj nám pokoj a jednotu toho nebeského mesta, kde s Otcom a s Duchom Svätým žiješ a kraľuješ, teraz i naveky. Amen.

Prosebné modlitby

Kanadské cirkvi si spolu osvojili „Osem miléniových cieľov“ Organizácie Spojených národov. Nasledujúce modlitby vyzdvihujú tieto ciele.

P: Modlíme sa za všetkých, ktorí sa dennodenne boria s *chudobou a hladom*. Ich chúlостivá situácia často spôsobuje rozdelenia; nech Kristova láska obnoví spravodlivosť a pokoj.

Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za všetkých, ktorí sa snažia, aby bolo *základné vzdelanie dostupné každému*. Daj, nech smäd po vedomostiach buduje mosty medzi našimi cirkvami a obnoví rešpekt k našim rozdielom. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za tých, ktorí sa snažia o *rovnakú dôstojnosť a práva mužov a žien*. Nech je Boží obraz uctený vo všetkých ženách a mužoch. Myslíme predovšetkým na potrebu rovnakého prístupu, rovnosti príležitostí k práci, zamestnaniu, majetku, a službám. Keď sa stávame jedno v Kristovi Ježišovi, nech naplno prijímame dary mužov aj žien. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za mladých, ktorí sú chorí, a za tých, ktorí sa snažia zlepšiť *zdravie detí*. Nech vítame Ježiša samotného, keď sa staráme o deti. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za ženy, ktoré nosia pod srdcom dieťa a za ich zdravie v tehotenstve. Nech sa staráme o tieto matky, ktoré nesú nový život, a ktorých láska k ich deťom nám pripomína Božiu zjednocujúcu lásku pre nás. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za tých, ktorí „*bojujú proti HIV, aidsu, malárii a ďalším chorobám*“. Nech počujeme hlasy tých, ktorým bol odopretý dôstojný život a nech pracujeme na tom, aby sme utvorili svet, ktorý rešpektuje a stará sa o všetkých ľudí, a kde nikto nie je vylúčený.

Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za všetkých, ktorí trpia v dôsledku zlého zaobchádzania so stvorenstvom, a prosíme za všetky ohrozené druhy. Veď nás k „*udržateľnosti životného prostredia*“, aby sme mohli byť zmierení so stvorenstvom. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

P: Modlíme sa za tých, ktorí konajú v duchu medzinárodnej solidarity a *globálneho partnerstva*. Tak ako uprednostňujeme tovar nadobudnutý pomocou fair trade - spravodlivý obchod s tovarom a rušíme dlhy v najchudobnejších krajinách, nech sa takisto usilujeme o spravodlivosť. Dobrotivý Bože, vyslyš našu prosbu,

Z: a vo svojej láske nám odpovedz.

Keď sa snažíme uskutočňovať tieto ciele, ó, Pane, daj nech rozlišujeme tvoj hlas a putujeme spolu do kráľovstva, za ktoré si sa modlil. A tak sa modlime:

Modlitba Pánova (*recitovaná alebo spievaná*)**Znak pokoja**

P: Keď Francúzi prišli v 16. a 17. storočí do Kanady, našli krajinu bohatú na prírodné zdroje. Prvotné národy krajiny im pomohli. Pocit vďačnosti ich viedol k tomu, že loď, ktorá priviezla zakladateľa mesta Quebec, pomenovali „*Don de Dieu*“, čo znamená „Dar Boží“.

V mnohých eucharistických obradoch, ktoré sa v Kanade používajú, sú ľudia pozvaní k prijímaniu Večere Pánovej slovami: „Božie dary – pre Boží ľud.“ Jednota, za ktorú sa modlíme, je obnovené cirkevné spoločenstvo jedných s druhými; jeho znakom bude spoločné prijímanie darov Večere Pánovej. Ale už na ceste k viditeľnej jednote dávame a prijímame jedni od druhých iné dary, Božie dary pre Boží ľud.

V provincii Quebec, kde sa hovorí po francúzsky, má dnes slovné spojenie *don de Dieu* – dar Boží – sviežu vitalitu medzi kresťanmi aj v populárnej kultúre. Pripomína zmysel pre vďačnosť za dary Božie, ktorý pochádza z čias, keď ich predkovia mali podiel na vzdávaní vďaka spoločne s prvotnými národmi Kanady. Ako znak nášho pokoja a spôsob uznania darov, ktoré jedni od druhých prijímame, povedzme si navzájom spolu s francúzskymi Kanadčanmi: „*Don de Dieu*“

Veriaci sa navzájom pozdravia objatím, úklonom alebo podaním ruky, pričom povedia:

Z: „Don de Dieu“

Pieseň (počas tejto piesne možno urobiť zbierku)

IV.**Ideme do sveta**

Závazok k jednote

P: Pavol vyzýval kresťanov v Korinte, aby si uvedomili vo svojich srdciach a ukázali to vo svojich skutkoch, že Kristus nie je rozdelený. Takisto vyzýva nás uskutočňovať plnšie jednotu, ktorú už máme v Kristovi so všetkými, ktorí na každom mieste vzývajú meno Pána Ježiša Krista

Z: sme spolu povolaní byť svätými.

P: Obdarení Božou milosťou vo všetkom,

Z: spolu ďakujeme jedni za druhých.

P: Bohatí na mnohé požehnania, ktoré nám Boh dal cez naše zjednotenie v Kristovi

Z: spolu nám nechýba nijaký duchovný dar.

P: S istotou v Bohu, ktorý nás posilňuje pre lásku a službu,

Z: spolu potvrdzujeme, že Boh je verný.

P: Zovretí v náručí Ježiša Krista

Z: sme spolu povolaní k spoločenstvu.

P: Zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku

Z: sa spolu usilujeme byť jednomyselní.

P: Prekonávajúc naše hádky a spory o tom, kto bol za nás ukrižovaný,

Z: spolu patríme Kristovi.

P: Ved' či je Kristus rozdelený?

Z: Nie! Spolu ideme do sveta zvestovať jeho dobrú správu!

Vysielajúca pieseň**Požehnanie a vyslanie**

Požehnanie môže udeliť niekoľko predstaviteľov vedúcich bohoslužbu (predsedajúcich) v nižšie uvedenej forme alebo inou formou.

P: Pán Boh buď s vami.

Z: I s duchom tvojím.

P: Nech vás láska Pána Ježiša pritahuje k nemu,
nech vás moc Pána Ježiša upevňuje v jeho službe,
nech radosť Pána Ježiša naplní vášho ducha
a požehnanie všemohúceho Boha – Otca i Syna i Ducha Svätého,
nech je a zostáva s vami odteraz až naveky.

Z: Amen.

P: Chod'te v pokoji,
milujte a buďte milovaní,
vitajte a patrite si navzájom,
slúžte a buďte sýtení.

Z: Bohu vd'aka!

Postlúdium

Biblické zamyslenia a modlitby na „osem dní“

Prvý deň: Spolu... sme povolani byť svätými

Čítania

Exodus 19, 3-8 Budete mi kráľovstvom kňazov, svätým národom

Žalm 95, 1-7 My sme ľud jeho pastvy, ovce, čo jeho ruka vedie

Prvý Petrov list 2, 9-10 Kedysi ste neboli ľuďom, ale teraz ste Boží ľud

Matúš 12, 46-50 Každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je v nebesiach, ten mi je bratom, sestrou i matkou

Tri body na zamyslenie

My, ktorí vzývame meno Pána, sme spolu povolani byť svätými „posvätenými v Ježišovi Kristovi“ (*Prvý list Korint'anom* 1, 2). V *Druhej knihe Mojžišovej (Exodus)* je spoločné zhromaždenie Božieho ľudu opísané ako cenné osobné vlastníctvo, kráľovstvo kňazov, svätý národ.

V *Prvom Petrovom liste* sa naše členstvo v tomto spoločenstve svätých považuje za niečo, čo prichádza ako výsledok toho, že nás Boh spolu povoláva ako vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, jeho vlastný národ. S týmto povolaním prichádza spoločný mandát zvestovať mocné skutky Boha, ktorý nás vyslobodil z temnoty do Božieho svetla.

V *Matúšovi* ďalej objavujeme, že ako spoločenstvo svätých naša jednota v Ježišovi presahuje hranice našej rodiny, rodu, triedy, keď sa spolu modlíme za jednotu a snažíme sa konať Božiu vôľu.

Otázky:

- Čo znamená pre vás alebo pre vašu cirkevnú tradíciu pojem „spoločenstvo svätých“?
- Akým spôsobom nás naše povolanie byť „svätým národom“ núti ísť za hranice nášho miestneho kresťanského usporiadania?

Modlitba

Milosrdný Bože, spolu so všetkými , ktorí vzývajú meno nášho Pána, v našej zlomenosti počujeme tvoje povolanie , aby sme boli svätými. A predsa si si z nás spravil vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ. Mocou Ducha Svätého nás priťahuj k sebe v spoločenstve svätých a posilňuj nás v konaní tvojej vôle a v zvestovaní mocných skutkov Krista Ježiša, nášho Pána.

Druhý deň: Spolu ... ďakujeme za Božiu milosť jedných v druhých

Čítania

Deuteronomium 26, 1-11 Hospodin nás vyviedol z Egypta

Žalm 100 Ďakujte mu, dobrorečte jeho menu

Filipanom 1, 3-11 Ďakujem Bohu, kedykoľvek si na vás spomínam

Ján 1, 1-18 Milosť a pravda prišli skrze Ježiša Krista

Tri body na zamyslenie

Vďačnosť v *Piatej knihe Mojžišovej (Deuteronomium)* je spôsob, ako žiť život do hĺbky si uvedomujúc Božiu prítomnosť v nás a okolo nás. Je to schopnosť rozoznávať, rozlišovať jedni v druhých a vo všetkých ľuďoch na každom mieste aktívnu a živú Božiu milosť a vzdávať Bohu vďaky. Radosť, ktorá plynie z tejto milosti je taká veľká, že zahŕňa (dokonca) i „cudzincov, ktorí bývajú v tvojom kraji“.

Vďačnosť znamená v ekumenickom kontexte byť schopní tešiť sa z darov Božej milosti, prítomných v iných kresťanských spoločenstvách. Takýto postoj otvára dvere k ekumenickému zdieľaniu sa, k tomu, aby sme sa v ekumenickom kontexte navzájom delili o dary a učili sa jedni od druhých.

Všetko v živote je darom od Boha: od momentu stvorenia po okamih, keď sa Boh stal telom v živote a činnosti Ježiša, až po túto chvíľu, ktorú práve prežívame. Ďakujeme Bohu za dary milosti a pravdy, ktoré nám dal v Ježišovi Kristovi a ktoré sa nám zjavujú jedným v druhých a v našich cirkvách.

Otázky:

- Ktoré dary Božej milosti z iných cirkevných tradícií už zakusujeme v našich vlastných spoločenstvách?
- Akými spôsobmi môžu kresťania z rozličných tradícií lepšie prijímať a deliť sa o rozmanité dary, ktoré Boh dal každému z nás?

Modlitba

Najviac milujúci a najdobrotivejší Bože, ďakujeme za dary tvojej milosti, s ktorými sa stretávame v našej vlastnej tradícii a v tradíciách iných cirkví. Nech z milosti tvojho Svätého Ducha neprestajne rastie naša vďačnosť, keď sa navzájom stretávame a zažívame novým spôsobom tvoj dar jednoty. O to prosíme skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

Tretí deň: Spolu... nám nechýba nijaký duchovný dar

Čítania

Jób 28, 20-28 Bázeň pred Pánom, to je múdrosť

Žalm 145, 10-21 Otváraš svoju ruku a ochotne sýtiš všetko, čo žije

Efezanom 4, 7-13 Každému z nás bola daná milosť podľa miery Kristovho daru

Marek 8, 14-21 Prečo hovoríte, že nemáte chlieb?

Tri body na zamyslenie

Jób si uvedomuje, že hoci prišiel o všetko, bázeň pred Pánom zostáva – to je múdrosť. Ako bratia a sestry v Kristovi, aj keď nás naše rozdelenia ochudobňujú, boli sme obdarení hojnosťou rozličných darov, ako duchovných, tak aj hmotných, na vybudovanie jeho tela.

A predsa, napriek Božím zaslúbeniam a Ježišovmu štedrému životu a láske, tak ako učeníci v Markovom evanjeliu, niekedy zabúdame kde je naše skutočné bohatstvo: rozdeľujeme, hromadíme, hovoríme a konáme, akoby sme „nemali chlieb.“

Kristus nie je rozdelený: spolu máme dostatok darov nato, aby sme sa delili jedni s druhými a so „všetkým, čo žije“.

Otázky:

- Ako sme zabudli na hojnosť Božích darov a namiesto toho tvrdíme, že „nemáme chlieb“?
- Akým spôsobom sa môžeme lepšie deliť s ostatnými o duchovné a materiálne dary, ktoré nám boli zverené?

Modlitba

Verný štedrý Bože, dobrorečíme ti, že si nám dal všetky duchovné dary, ktoré potrebujeme, aby sme dosiahli mieru veku plnosti Krista: ďakujeme za múdrosť, za dary služby a za chlieb. Pomáhaj nám byť znameniami tvojej hojnosti, keď sa zhromaždíme v jednote, prinášať dary tvojho večného kráľovstva všade, kde je bolesť a nedostatok. Naplnení Duchom, modlíme sa v mene toho Jedného, ktorý nám daroval chlieb svojho života, zlomeného pre nás, teraz i naveky. Amen.

Štvrtý deň: Spolu... potvrdzujeme, že Boh je verný

Čítania

<i>Nárek</i> 3, 19-26	Prejavy Hospodinovej milosti neprestávajú
<i>Žalm</i> 57, 7-11	Až po oblaky siaha Božia vernosť
<i>Hebrejom</i> 10, 19-25	Ten, čo nám dal prisľúbenia, je verný
<i>Lukáš</i> 1, 67-75	Preukázal milosrdenstvo našim otcom

Tri body na zamyslenie

Večná jednota Otca, Syna a Ducha nás privádza bližšie k Božej láske a volá nás, aby sme sa podieľali na Božom diele vo svete. Týmto dielom - prácou je láska, milosrdenstvo a spravodlivosť. Milosrdenstvo a spravodlivosť nie sú v Bohu rozdelené, naopak, sú spolu spojené v neochvejnej láske, ktorá sa prejavuje v Božej zmluve s nami a so všetkým stvorenstvom.

Zachariáš, ktorý sa len nedávno stal otcom, vydáva svedectvo o Božom prejave milosti – Boh zachováva zaslúbenia, ktoré dal Abrahámovi a jeho potomkom. Boh je verný svojej svätej zmluve.

Keď pokračujeme v modlitbách za jednotu Cirkvi, nesmieme zanedbávať vzájomné stretnutia a zabúdať na povzbudzovanie jedni druhých, navzájom sa pobádať k láske a dobrým skutkom slovami: „Boh je verný.“

Otázky:

- V čom ste rozpoznávali Božiu vernosť vo vašom živote a v živote vášho spoločenstva počas minulého roka?
- Akým spôsobom nás Božia vernosť inšpiruje a povzbudzuje? V čom je nám Božia vernosť príkladom, aby sme pokračovali v ceste za cieľom kresťanskej jednoty?

Modlitba

Verný Bože, ďakujeme ti za tvoju neochvejnú lásku a tvoju oddanosť, ktorá siaha k oblakom. Kým očakávame v radostnej nádeji, pracujúc a modliac sa spolu za plnú viditeľnú jednotu tvojej Crkvi, naplň nás dôverou v tvoje zasľúbenia. Modlíme sa skrze Ježiša Krista, nášho Pána, v moci Ducha Svätého, jedného Boha, teraz i naveky. Amen.

Piaty deň: Spolu... sme povolaní k spoločenstvu

Čítania

Izaiáš 43, 1-7 Budem s tebou

Žalm 133 Aké je dobré a milé, keď sú bratia spolu!

Prvý Jánov 1, 3-7 Máme spoločenstvo medzi sebou

Ján 15, 12-17 Nazval som vás priateľmi

Tri body na zamyslenie

Sme povolaní do spoločenstva s Bohom Otcom a s jeho Synom, Ježišom Kristom, a s Duchom Svätým. Ako sa približujeme k trojjedinému Bohu, sme priťahovaní bližšie jeden k druhému v kresťanskej jednote.

Kristus spôsobil zmenu v našom vzťahu, keď nás nazval priateľmi a nie sluhami. Ako odpoveď na tento vzťah lásky sme pozvaní vystúpiť z našich vzťahov moci a nadradeného postavenia a vstúpiť do vzťahu vzájomnej lásky a priateľstva.

Povolaní Ježišom vydávame svedectvo o evanjeliu rovnako pre tých, ktorí ho ešte nepočuli, ako aj pre tých, čo ho už počuli. Táto zvesť obsahuje pozvanie do spoločenstva s Bohom a vytvára spoločenstvo medzi tými, ktorí odpovedia na pozvanie.

Otázky:

- Ako zažívate povolanie do spoločenstva s Bohom?
- Akým spôsobom vás Boh volá do spoločenstva s ostatnými vo vašej cirkvi i za jej hranicami

Modlitba

Otče lásky, povolal si nás do spoločenstva svojho Syna a ustanovil si nás, aby sme prinášali ovocie v našom svedectve o evanjeliu. Milosťou svojho Ducha nás urob schopnými milovať jeden druhého a prebývať spolu v jednote, aby naša radosť mohla byť úplná. Amen.

Šiesty deň: Spolu... sa usilujeme byť jednomyselní

Čítania

Knihá sudcov 4, 1-9 Ak pôjdeš so mnou, pôjdem i ja
Žalm 34, 1-15 Hľadaj pokoj a usiluj sa oň
Prvý Korint'anom 1, 10-15 Buďte zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku
Lukáš 22, 24-30 Vznikla medzi nimi aj hádka

Tri body na zamyslenie

Nejednota, ktorú opisuje Prvý list Korint'anom 1, 12-13 odráža prekrútenie evanjelia a podkopáva integritu Kristovho posolstva. Rozpoznať situáciu konfliktu a rozdelenia, ako to urobili ľudia z domu Chloé, je prvým krokom k nastoleniu jednoty.

Ženy ako Debora a Chloé pozdvihujú v čase konfliktu a rozdelenia v Božom ľude prorocký hlas, stavajú nás pred potrebu zmieriť sa. Takýto prorocký hlas umožňuje, aby sa ľud zhromaždil k činu v obnovenej jednote.

Keď sa snažíme byť zjednotení v tom istom zmýšľaní i úsudku sme povolaní hľadať Pána a jeho pokoj, ako píše žalmista.

Otázky:

- Spomínate si na nejakú príležitosť, keď prorocké pomenovanie bolestného konfliktu v cirkvi bolo začiatkom obnoveného zápasu smerujúceho k väčšej jednote?
- Ktoré otázky stále spôsobujú rozdelenia medzi nami - v ekumenickom organizme? Aké cesty smerom k väčšej jednote vidíte?

Modlitba

Milujúci Bože, v časoch konfliktu a rozdelenia nám dávaš prorockých svedkov. Keď ťa hľadáme, Pane, pošli nám svojho Ducha Svätého, aby z nás urobil pracovníkov zmierenia, zjednotených v tom istom zmýšľaní i úsudku; modlíme sa skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Amen.

Siedmy deň: Spolu... patríme Kristovi

Čítania

Izaiáš 19, 19-25 Boh im pošle záchrancu
Žalm 139, 1-12 Kam by som mohol odísť pred tvojím Duchom?
Prvý Korint'anom 12, 12-26 A teda ak trpí jeden úd... ak sa dostáva cti jednému údu
Marek 9, 38-41 Kto nie je proti nám, je s nami

Tri body na zamyslenie

Izaiáš predvídal deň, kedy Egypt'ania a Asýrčania budú uctievať Boha spolu s Izraelom ako Boží ľud. Jednota kresťanov tvorí súčasť Božieho zámeru jednoty celého ľudstva, a dokonca je rozhodujúcou v uskutočnení (jednoty) samého vesmíru. Modlíme sa za deň, keď budeme spolu uctievať Boha v jednej viere a jednom eucharistickom spoločenstve.

Dary rozličných cirkevných tradícií sú pre nás požehnaním. Rozpoznávanie týchto darov jedni v druhých nás poháňa smerom k viditeľnej jednote.

Náš krst nás zjednocuje ako jedno telo v Kristovi. Hoci si ceníme naše jednotlivé cirkvi, Pavol nám pripomína, že všetci, ktorí vzývajú meno Pána, sú spolu s nami v Kristovi, lebo všetci patríme do jedného tela. Neexistuje nikto, komu by sme mohli povedať:

„Nepotrebujem ťa“ (*Prvý Korint'anom* 12, 21).

Otázky:

- Aké sú znaky toho, že „patríme Kristovi“?
- Ako možno použiť vyjadrenie „patrí Kristovi“ na rozdelenie kresťanov namiesto ich zjednotenia?

Modlitba

Ó, Bože, vzdávame ti vďaka za to, že požehnávaš každú jednu časť tela Kristovho darmi svojho Ducha. Pomôž nám podporovať sa navzájom, rešpektovať naše rozdiely a pracovať pre jednotu všetkých, ktorí vzývajú Ježiša ako Pána na celom svete. Amen.

Ôsmy deň: Spolu... ohlasujeme evanjelium

Čítania

<i>Izaiáš</i> 61, 1-4	Duch Pána, Hospodina... ma poslal hlásať radostnú zvesť
<i>Žalm</i> 145, 1-7	Pokolenie pokoleniu chváli tvoje činy
<i>Prvý Korint'anom</i> 15, 1-8	Lebo predovšetkým som vám odovzdal, čo som aj sám prijal
<i>Lukáš</i> 4, 14-21	Dnes sa splnilo Písmo, ktoré ste práve počuli

Tri body na zamyslenie

Spolu nanovo ohlasujeme dobrú správu, ktorú ako proroctvo predpovedal Izaiáš, ktorá sa naplnila v našom Pánovi Ježišovi, ktorú kázal apoštol Pavol, a ktorú prijala Cirkev. Keď sa čestne postavíme tvárou v tvár rozdielom, ktoré sú medzi nami, a nálepkám denominácií, ktoré sme si osvojili, nesmieme nikdy prestať brať ohľad na spoločný mandát, ktorý máme – ohlasovať evanjelium Ježiša Krista.

Pavla poslal Kristus „ohlasovať evanjelium, nie však múdrosťou slova, aby Kristov kríž nebol vyprázdnený“ (*Prvý list Korint'anom* 1, 17). Cestu k jednote nájdeme v moci kríža.

Keď prinášame svedectvo o tom, ako Kristus koná v našich vlastných životoch a v živote kresťanského spoločenstva, evanjelium, ktoré zvestujeme, sa pre nás stáva hmatateľným a zmysluplným.

Otázky:

- Akým spôsobom je evanjelium, ktoré ste prijali, zviazané s tým, ako bolo kultúrne a historicky prenášané?
- Bolo to prekážkou jednoty?

- Ako by nás naša plňšia jednota v Kristovi urobila lepšimi svedkami evanjelia, ktoré sme prijali?

Modlitba

Dobrotivý Bože, v moci Ducha si poslal svojho Syna Ježiša Krista, aby vykúpil tvoj ľud. Zjednot' nás v našej rôznosti, aby sme mohli potvrdiť a ohlasovať dobrú zvesť o Kristovom živote smrti a vzkriesení svetu, ktorý potrebuje jeho evanjelium. Amen.

Dodatočné materiály

Ďalšie materiály pre Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov možno nájsť na webstránke „Ekumenizmus v Kanade“ („Ecumenism in Canada“) na tejto adrese:

<http://ecumenism.net/music/>

Súbory, ktoré sa tam nachádzajú, boli predložené ako odpoveď na otvorenú výzvu kanadským skladateľom aby ponúkli hudbu skomponovanú na tému Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov 2014 (Je Kristus rozdelený? *Prvý list Korint'anom 1, 1-17*) alebo vo všeobecnosti na tému modlitby za jednotu kresťanov.

Prosím, stiahnite si ktorékoľvek alebo všetky skladby a použite ich pri svojich modlitbách za jednotu kresťanov.

Ekumenický kontext v Kanade

Ekumenizmus v Kanade²

Rozloha našej krajiny je jeden z mnohých faktorov, ktoré majú vplyv na duchovný život Kanad'anov. Kanada je druhá najväčšia krajina na svete. Z jej celkového územia sa 40% nachádza v Arktickej oblasti, v 60° severnej zemepisnej šírky. Krajina sa tiahne od Atlantického oceánu až po pobrežie Tichého oceánu; od Spojených štátov až po severný pól. Tvorí ju desať provincií a tri teritória. Naše územie obklopujú tri oceány: Atlantický, Tichý a Arktický. Máme len jednu hranicu s inou krajinou a tou sú Spojené štáty americké. Už vyše dvesto rokov ju charakterizuje pokoj a mier. Kanada je konfederácia bývalých britských kolónií s parlamentnou formou vlády vo federálnom systéme desiatich provincií a troch teritórií. Zjednotenie bývalých kolónií a nezávislosť od Británie prebehli pokojnou cestou

---

² Text zostavilo ekumenické spoločenstvo v Kanade, ktoré na svojom spoločnom stretnutí vytvorilo materiály k Týždňu modlitieb za jednotu kresťanov.

a Kanada sa stala silným zástancom medzinárodnej dohody a spolupráce. Veľká vzdialenosť medzi našimi mestami na jednej strane podporuje ich sebestačnosť a formuje identitu v regiónoch, ale na druhej strane môže vyvolať pocity odcudzenia a nevôle.

Kanada je známa svojou prírodnou krásou hôr, lesov, jazier a riek, polí pšenice a pobreží troch oceánov. Krajina má rozvinuté poľnohospodárstvo a bohaté prírodné zdroje. Zároveň je miestom, kde žijú rôzne národy – prvotné národy, Eskimáci, mestici³ a mnohí ďalší, ktorí k nám prišli z rôznych krajín sveta. Máme dva oficiálne jazyky – francúzštinu a angličtinu, ale mnohí Kanadania zároveň slávia aj kultúrne a jazykové dedičstvo krajín svojich predkov.

Francúz Jacques Cartier patril medzi prvých objaviteľov územia. Pri splavovaní Rieky svätého Vavrinca ako prvý Európan počul domorodých ľudí používať slovo *kanada*, čo v preklade znamená *dedina*. Prví kolonizátori z Francúzska boli predovšetkým rímskokatolícki, ale bola medzi nimi aj početná skupina protestantov, hlavne hugenotských obchodníkov. Náboženské napätie vo Francúzsku sa neprenieslo do Nového Francúzska, kde skupiny jezuitov ochotne spolupracovali s protestantmi. Smutnou časťou dejín našej krajiny bol fakt, že už na začiatku spolupráce prevládala diskriminácia a za oficiálnych kolonizátorov Nového Francúzska uznali katolíkov. O katolíckom pôvode hovorí aj prvý názov mesta Montreal *Ville Marie* (v preklade: *Máriino mesto*).

V polovici 18. storočia prešlo Nové Francúzsko pod Veľkú Britániu a predovšetkým katolícke francúzsko-kanadské rodiny sa museli podriaďovať anglikánskemu kráľovi Anglicka. V čase, keď platili v Británii diskriminačné zákony proti katolíkom, v Kanade poskytla kráľovská koruna náboženskú a jazykovú slobodu, ale aj slobodu vzdelania a kultúry. Napriek dobrým podmienkam v krajine, sa pod týmto vládnym systémom striedali obdobia tolerancie a protivenstva. Do 50. rokov 19. storočia riadili katolícki biskupi väčšinu sociálnych inštitúcií vo francúzskych komunitách. Medzitým sa krajina rozrástla a v ďalších rokoch ju zaplavili imigranti. Na konci 18. storočia začali do Kanady prichádzať Angličania, Škóti a Íri. Ďalšia vlna prisťahovalectva prišla v 19. storočí zo západnej a východnej Európy a neskôr sa k nim pridali početné skupiny z Latinskej Ameriky, Afriky, Blízkeho východu a Ázie. V 20. storočí

---

³ Prvotní obyvatelia je pojem, ktorý uznáva prítomnosť domorodcov pred príchodom Európanov na územie. Domorodí obyvatelia nazývajú sami seba Inuiti. Mestici (métis) je pojem, ktorý označuje ľudí, ktorých predkovia boli domorodci a Francúzi.

prišli do Kanady imigranti a utečenci z celého sveta, vrátane dôležitej skupiny východných a orientálnych pravoslávnych veriacich z východnej Európy a Blízkeho východu. Ich kresťanská tradícia obohatila Kanadu. V súčasnosti sú v Kanade kresťanské bohoslužby v stovkách jazykov a nárečí a zachovávajú si osobité prvky vlastnej kultúry v mozaike kultúrneho a náboženského bohatstva. V krajine sa usadili aj členovia iných náboženstiev, vrátane Židov, moslimov, sikhov, hinduistov a prívržencov baháiskej viery. Kanadské mestá patria medzi najväčšie multikultúrne a multináboženské centrá na svete. Skoršiu stratégiu vlády podporujúcu asimiláciu prisťahovalcov nahradil v sedemdesiatych rokoch 20. storočia multikulturalizmus. Krajinu obohatili aktivity obyvateľov z rôznych etnických prostredí a nás teší ich zviditeľňovanie sa v oblastiach politiky, vzdelania, zdravia, umenia, komunikácie, obchodu a náboženstva.

Niektoré kresťanské cirkvi spolupracovali vyše stopäťdesiat rokov s federálnou vládou v riadení indiánskych internátnych škôl, ktoré brali deti prvotných obyvateľov, často proti vôli ich rodičov, poskytovali im vzdelanie a asimilovali ich do európskej kultúry. Tieto školy sa snažili odstrániť prvotný jazyk a kultúru často za použitia fyzického, emocionálneho a sexuálneho násillia. Podieľali sa na tom aj najväčšie cirkvi v Kanade – Rímskokatolícka, Zjednotená, Anglikánska a Presbyteriánska cirkev, za čo sa nedávno rôznym spôsobom ospravedlnili. V súčasnosti tieto cirkvi úzko spolupracujú s prvotnými obyvateľmi v boji za spravodlivosť, uzdravenie, pravdu a zmierenie, najmä prostredníctvom národnej Komisie pre pravdu a zmierenie (*Truth and Reconciliation Commission*)⁴, ktorá tvorí súčasť celkovej holistickej a komplexnej odpovede na odkaz indiánskej internátnej školy.

Kanadským cirkvám sa na začiatku darilo rozvinúť spoluprácu v duchovnej službe. Začiatkom osemdesiatych rokov 19. storočia sa poslanie presbyteriánov, metodistov a kongregacionalistov v západnej Kanade spojilo v zdieľaní zodpovednosti za misiu. To viedlo k zjednoteniu týchto cirkví, ktoré dali podnet na založenie Zjednotenej cirkvi Kanady (*United Church of Canada*) v roku 1925, na svete prvému novodobému ekumenickému zjednoteniu cirkví. Zástancovia tohto zjednotenia videli v tom spôsob ako poukázať na jednotné postavenie kresťanstva v projekte formovania národa. V súčasnosti má táto spolupráca v duchovnej službe rôzne podoby. Služba duchovnej starostlivosti pôsobí

---

⁴ Pre bližšie informácie o indiánskych internátnych školách a dohode o urovnani pozri: <http://trc.ca> .

prostredníctvom ekumenických kaplánov vo väzeniach, nemocniciach, na univerzitách a v ozbrojených silách. Väčšina primárneho teologického vzdelania v krajine prebieha na ekumenických školách a konzorciách. Ďalšie spôsoby spolupráce sa rozvinuli v zborovej službe, akou je aj Ekumenická služba zdieľania (*Ecumenical Shared Ministries*), v ktorej dve alebo viac vierovyznaní používajú spoločné budovy, majú spoločného farára, spoločné programy a každý týždeň sa zapájajú do pravidelných spoločných bohoslužieb.

Dvadsaťštyri cirkví a denominácií združuje Kanadská rada cirkví (CCC - *Canadian Council of Churches*) – jedna z najväčších cirkevných rád na svete, ktorú tvoria viaceré tradície: anglikánska, katolícka, reformovaná, evanjelická, východná a orientálna pravoslávna a tradícia slobodných cirkví. CCC, ktorá používa model konsenzu pri rozhodovaní, bola založená v roku 1944 a jej členmi je 85% kresťanov v Kanade. Je dôležité poznamenať, že Kanadská konferencia katolíckych biskupov (*Canadian Conference of Catholic Bishops*) je plnohodnotným členom CCC podobne ako aj šesť evanjelických denominácií. Evanjelikálne spoločenstvo Kanady (EFC - *The Evangelical Fellowship of Canada*) spája denominácie, naddenominačné spoločenstvá a miestne zbory naprieč evanjelickým a turíčnym (letničným) spektrom. Mnohé cirkvi sú členmi alebo pozorovateľmi CCC a EFC. Tieto dve organizácie v posledných rokoch úzko spolupracujú.

Mnohé kanadské cirkvi sú zapojené do bilaterálnych a multilaterálnych vzťahov na miestnej a národnej úrovni. Najvýznamnejším spojením bolo zjednotenie presbyteriánov, metodistov a kongregacionalistov v roku 1925, ktorí sformovali Zjednotenú cirkev Kanady (*United Church of Canada*). Medzi cirkvami sa rozvinuli aj mnohé ďalšie formy spoločenstva vrátane anglikánsko-luteránskej deklarácie vo Waterloo o úplnom spoločenstve aj pri Pánovom stole (*Waterloo Declaration*) z roku 2001. Kanadské teologické dialógy boli prínosom k štúdiám a zamysleniam na miestnej úrovni a svoje poznatky tlmočili v medzinárodných dialógoch.

Jedným z nových aspektov ekumenizmu v Kanade je vytvorenie viac ako päťdesiatich medzicirkevných zoskupení začiatkom šesťdesiatych rokov 20. storočia s cieľom bojovať za sociálnu spravodlivosť. Projekty Radlica (*Ploughshares*), Ekumenická rada žien Kanady (*Women's Interchurch Council of Canada*), Kanadská ekumenická iniciatíva za spravodlivosť (*KAIROS Canadian Ecumenical Justice Initiatives*), Kanadské cirkevné fórum o službe vo

svete (*Canadian Churches' Forum on Global Ministries*) a mnohé ďalšie projekty napomáhajú cirkvám i vláde pri riešení celej spleti sociálnych problémov.

Kanadské centrum pre ekumenizmus (*The Canadian Centre for Ecumenism*) založil v Montreale v roku 1968 otec Irénée Beaubien v živom spoločenstve Francúzov a Angličanov. Centrum v súčasnosti ponúka mnohé materiály, ako sú časopis *Ekumenizmus (Ecumenism)*, ktorý vychádza vo francúzštine a angličtine a posielajú ho do štyridsiatic krajín sveta. Citlivý prístup k sociálnym hnutiam realizuje centrum v novom programe *Zelená cirkev (Green Church)*, ktorý pomáha spoločenstvám všetkých vierovyznaní stať sa lepšími šafármí stvorenia.

Výzva Druhého vatikánskeho koncilu na začiatku šesťdesiatych rokov 20. storočia pozitívne ovplyvnila rozvoj ekumenizmu v Kanade. Ekumenické snahy a skúsenosti prezentuje kardinál Paul-Émile Léger, bývalý arcibiskup v Montreale, vo svojom pastierskom liste, ktorý nazval *Nezjednotení kresťania (Chrétiens désunis, Québec, 1962)*. Léger v liste nevyzval protestantov, aby sa stali katolíkmí, ale pozval katolíkov k modlitbám za jednotu, ktorú možno docieľiť prostredníctvom obnovy a obrátenia samotnej Katolíckej cirkvi. V duchu slov Druhého vatikánskeho koncilu si kardinál uvedomil, že „záujem o jednotu sa stáva hlavným ťažiskom súčasného kresťanstva“ a toto dôležité hnutie sa zrodilo „z moci Ducha Svätého.“ Vo svojej úvahe o tajomstve jednoty a rozdelenia kresťanov zdôraznil, že všetci riadne pokrstení ľudia sú „vsadení do Krista a stávajú sa s ním jedným telom.“ Zároveň poznamenal, že vo svetle jasnej Božej vôle je nejednota „škandál“ a „zlo“. Takto kardinál napomína zverených veriacich, aby sa modlili za jednotu a vstúpili do dialógu s ostatnými kresťanmi, uvedomujúc si, že zodpovedné za rozdelenie sú obe strany.

Keď sa Svetová rada cirkví dopyčula o diskrétnych stretnutiach protestantských a katolíckych duchovných, ktoré organizoval otec Beaubien v Montreale v roku 1958, rozhodla sa, že 4. svetová konferencia pre vieru a poriadok v roku 1963 bude práve v tomto meste. Vyše 450 teológov z rôznych cirkví a krajín privítala na tomto stretnutí prevažne katolícka spoločnosť a vytvorila významnú ekumenickú udalosť. Počas konferencie sa v priestoroch Univerzity v Montreale konal večer kresťanského spoločenstva, kde sa stretlo 1 500 kresťanov. Na Expo 67, na Svetovej výstave v Montreale, začali kanadské hlavné cirkvi a Vatikán s novou tradíciou. Spoločne zostavili ekumenický „kresťanský pavilón“ a ten sa zapísal ako prvý v dejinách Svetovej výstavy.

Po Druhom vatikánskom koncile a v nasledujúcich rokoch vznikali ďalšie ekumenické organizácie. Predovšetkým to bola Atlantická ekumenická rada (*Atlantic Ecumenical Council*, 1966), Quebecká ekumenická spoločnosť (*Quebec Ecumenical Network*, 1982) a Centrum pre ekumenizmus v Prérii (*Prairie Centre for Ecumenism*, 1984). Centrum pre ekumenizmus v Prérii vzniklo v Saskatoone a založil ho otec Bernard de Margerie. Podporuje ho sedem cirkví. Zameriava sa na ekumenické vzdelávanie a formovanie veriacich a zároveň napomáha Ekumenickej službe zdieľania. V celej krajine podporuje ekumenizmus na miestnej úrovni skupina duchovných na vidieku, v mestách a množstvo ďalších cirkevných spoločenstiev. V našej krajine sa darí niekoľkým ekumenickým aktivitám: spoločné slávenie Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov, vzájomné vzdelávanie na teologických fakultách, aktivity zamerané na podporu mieru a sociálnej spravodlivosti, vydávanie kníh a ďalšie. Neoddeliteľnou súčasťou cirkevného života v Kanade sú zmiešané rodiny, ktoré často slúžia ako vedúci v ekumenických aktivitách a denne prijímajú nové výzvy a požehnanie v práci pre kresťanskú jednotu.

Vrcholom súčasného ekumenického života je rastúci záujem evanjelikálnych cirkví a pastorov o miestne ekumenické stretnutia, ekumenické bohoslužby, dialóg a službu spoločenstvám. Po období vnútorného zblíženia evanjelikálov vidíme možnosti pre nový vzájomný dialóg medzi historicky významnými protestantskými cirkvami, evanjelikálnymi a turíčnymi, východnými a orientálnymi pravoslávnymi cirkvami a Rímskokatolíckou cirkvou. Evanjelicáli v Kanade volajú ďalšie miestne zbory k dialógu, možnostiam spoločných bohoslužieb a spolupráce pri svedectve našim mestám. Cirkvi čelia realite, v ktorej už nemajú viac vplyv v spoločnosti aký mali kedysi a členstvo v mnohých historických cirkvách výrazne klesá.

Vzájomnej spolupráci jednotlivých cirkví aj naďalej bránia rozdiely v rámci kresťanského spoločenstva v chápaní priorít alebo potreby evanjelizácie ľudí z iných náboženstiev. V posledných rokoch však vzrástla kresťanská spolupráca v medzi-náboženskom dialógu a cirkvi začali spolupracovať.

Je Kristus rozdelený v Kanade? Musíme priznať, že medzi kresťanmi v Kanade sú rozdielnosti. Kresťania majú rozdielne názory na úlohu ženy v cirkvi a spoločnosti a rozdielne postoje k etickým otázkam, akými sú potrat, eutanázia a manželstvá rovnakých pohlaví. Mnohé tieto rozdielnosti sú hranicami jednotlivých denominácií. Avšak pri tom, ako

spoločnosť čelí novým výzvam, začali niektoré náboženské spoločenstvá spolupracovať a hľadať nové a lepšie spôsoby zblížovania. V dejinách Kanady boli obdobia napätia a bojov, vzájomnej ignorancie a ľahostajnosti. Z toho všetkého sme sa ponaučili a uvedomili sme si hodnoty iných, ako podmienku k životu vo vzájomnom pokoji. Aj naďalej nás rozdeľujú dogmy, zriadenia a prax a zostávame v našej osamelosti, ale naša púť k jednote pokračuje pod Božím vedením.

Túžba vyjadrená v tejto modlitbe z roku 1967 počas osláv kanadskej storočnice (*Canadian Centennial celebrations*) stále odráža novodobý kanadský charakter:

Modlime sa a žime pre svet, v ktorom ľudia všetkých národov budú zjednotení v myšlienkach, slovách a skutkoch: (Bože,) pomôž nám, aby sme boli otvorení, úprimní, čistí a milujúci v našich vzťahoch medzi svojimi i vo svete okolo nás. Modlime sa za súlad a sebanaplnenie každej duše v tomto národe a v každom národe okolo nás; (Bože,) pomôž nám pracovať a žiť tak, aby hlad, chudoba, intolerancia a nemoci vymizli a prišlo tvoje kráľovstvo. Amen.

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov Témy rokov 1968 – 2014

V roku 1968 sa po prvýkrát začali používať materiály, ktoré spoločne pripravila Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví v spolupráci s Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov.

- 1968 – Na chválu jeho slávy (*Efezanom 1, 14*)
To the praise of his glory
Pour la louange de sa gloire
- 1969 – Povolání pre slobodu (*Galat'anom 5, 13*)
Called to freedom
Appelés à la liberté
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
- 1970 – My sme totiž Boží spolupracovníci (*Prvý list Korint'anom 3, 9*)
We are fellow workers for God
Nous sommes les coopérateurs de Dieu
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v kláštore v Niederaltaichu, Nemecko)
- 1971 – ... a spoločenstvo Svätého Ducha (*Druhý list Korint'anom 13, 13*)
... and the communion of the Holy Spirit
... et la communion du Saint-Esprit
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bari, Taliansko)
- 1972 – Nové prikázanie vám dávam (*Evanjelium podľa Jána 13, 34*)
I give you a new commandment
Je vous donne un commandement nouveau
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1973 – Pane, nauč nás modliť sa (*Evanjelium podľa Lukáša 11, 1*)
Lord, teach us to pray
Seigneur, apprend-nous à prier
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v opátstve Montserrat, Španielsko)
- 1974 – Aby každý jazyk vyznával: Ježiš Kristus je Pán (*Filipanom 2, 1-13*)
That every tongue confess: Jesus Christ is Lord
Que tous confessent: Jésus Christ est Seigneur
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1975 – Boží zámer: všetko v Kristovi (*Efezanom 1, 3-10*)
God's purpose: all things in Christ
La volonté du Père: Tout réunir sous un seul chef, le Christ
(Materiál pripravila austrálska skupina. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)

- 1976 – Budeme mu podobní (*Prvý Jánov list 3, 2*) alebo: Povolání stať sa tým, čím sme
 We shall be like him or, Called to become what we are
 Appelés a devenir ce que nous sommes
 (Materiál zostavila karibská konferencia cirkví. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ríme, Taliansko)
- 1977 – Spoločne vytrváme v nádeji (*Rimanom 5, 1 – 5*)
 Enduring together in hope
 L'espérance ne déçoit pas
 (Materiál zostavili v Libanone uprostred občianskej vojny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1978 – Už nie ste cudzinci (*Efezanom 2, 13 – 22*)
 No longer strangers
 Vous n'êtes plus des étrangers
 (Materiál zostavil ekumenický tím v Manchestri, Anglicko)
- 1979 – Slúžte si navzájom na Božiu slávu (*Prvý Petrov list 4, 7-11*)
 Serve one another to the glory of God
 Soyez au services les uns des autres pour la gloire de Dieu
 (Materiál je z Argentíny. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1980 – Príd' kráľovstvo tvoje (*Evanjelium podľa Matúša 6, 10*)
 Your kingdom come
 Que ton règne vienne!
 (Materiál zostavila ekumenická skupina v Berlíne, Nemecko. Prípravné stretnutie sa konalo v Miláne)
- 1981 – Jeden Duch – rôzne dary – jedno telo (*Prvý list Korint'anom 12, 3b – 13*)
 One Spirit – many gifts – one body
 Un seul esprit – des dons divers – un seul corps
 (Materiál zostavili Graymoor Fathers, USA. Prípravné stretnutie sa konalo v Ženeve, Švajčiarsko)
- 1982 – Nech nájdú všetci svoj domov v tebe, ó, Pane (*Žalm 84*)
 May all find their home in you, O Lord
 Que tous trouvent leur demeure en Toi, Seigneur
 (Materiál bol z Kene. Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Miláne, Taliansko)
- 1983 – Ježiš Kristus – život sveta (*Prvý Jánov list 1, 1 – 4*)
 Jesus Christ – the Life of the World
 Jesus Christ – La Vie du Monde
 (Materiál pripravila ekumenická skupina z Írska. Prípravné stretnutie sa konalo v Céligny-Bossey, Švajčiarsko)

1984 – Povolání byť jedno skrze kříž nášho Pána (*Prvý list Korint'anom 2, 2 a Kolosanom 1, 20*)

Called to be one through the cross of our Lord
Appelés à l'unité par la croix de notre Seigneur
(Prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Benátkach, Taliansko)

1985 – Zo smrti do života s Kristom (*Efezanom 2, 4 – 7*)

From death to life with Christ
De la mort à la vie avec le Christ
(Materiál zostavili na Jamajke. Prípravné stretnutie sa konalo v Grandchampe, Švajčiarsko)

1986 – Budete mi svedkami (*Skutky apoštolov 1, 6 – 8*)

You shall be my witnesses
Vous serez mes témoins
(Materiál zostavili v Slovinsku, prípravné stretnutie sa konalo v Juhoslávii)

1987 – Zjednotení v Kristovi – nové stvorenie (*Druhý list Korint'anom 5, 17 – 6, 4a*)

United in Christ – a new creation
Unis dans le Christ – une nouvelle création
(Materiál pripravili v Anglicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Taizé, Francúzsko)

1988 – Božia láska vyháňa strach (*Prvý Jánov list 4, 18*)

The love of God casts out fear
L'Amour de Dieu bannit la crainte
(Materiál zostavený v Taliansku, prípravné stretnutie bolo v Pinerole, Taliansko)

1989 – Budovanie spoločenstva: jedno telo v Kristovi (*Rimanom 12, 5 – 6a*)

Building community: one body in Christ
Bâtir la communauté: Un seul corps en Christ
(Materiál pripravili v Kanade, prípravné stretnutie sa konalo vo Whaley Bridge, Anglicko)

1990 – Aby všetci jedno boli... aby svet uveril (*Evanjelium podľa Jána 17*)

That they all may be one... That the world may believe
Que tous soient un... Afin que le monde croie
(Materiál zostavili v Španielsku, prípravné stretnutie bolo v Madride, Španielsko)

1991 – Chváľte Hospodina, všetky národy! (*Žalm 117 a Rimanom 15, 5 – 13*)

Praise the Lord, all you nations!
Nations, louez toutes le Seigneur!
(Materiál pripravili v Nemecku, prípravné stretnutie sa konalo v Rotenburgu na Fulde, Nemecko)

1992 – Ja som s vami po všetky dni... Choďte teda (*Evanjelium podľa Matúša 28, 16 – 20*)

- I am with you always... Go, therefore
 Je suis avec vous... allez donc
 (Materiál zostavili v Belgicku, prípravné stretnutie sa uskutočnilo v Bruggách,
 Belgicko)
- 1993 – Prinášajme ovocie Ducha pre kresťanskú jednotu (*Galat'anom 5, 22 – 23*)
 Bearing the fruit of the Spirit for Christian unity
 Pour l'unité: laisser mûrir en nous les fruits de l'Esprit
 (Materiál pripravili v Zaire. Prípravné stretnutie sa konalo v blízkosti Zürichu,
 Švajčiarsko)
- 1994 – Božia domácnosť: povolaní byť jedno srdcom a mysl'ou (*Skutky apoštolov 4, 23 – 37*)
 The household of God: called to be one in heart and mind
 La maison de Dieu: Appelés à être un dans le coeur et dans l'esprit
 (Materiál zostavili v Írsku, prípravné stretnutie bolo v Dubline, Írsko)
- 1995 – *Koinonia*: spoločenstvo v Bohu a medzi sebou navzájom (*Evanjelium podľa Jána 15, 1 – 17*)
 Koinonia: communion in God and with one another
 La koinonia: communion en Dieu et les uns avec les autres
 (Materiál pripravila Komisia pre vieru a poriadok, prípravné stretnutie sa konalo v
 Bristole, Anglicko)
- 1996 – Hľa, stojím pri dverách a klopem (*Zjavenie Jána 3, 14 – 22*)
 Behold, I stand at the door and knock
 Je me tiens à la porte et je frappe
 (Prípravný materiál zostavili v Portugalsku, stretnutie sa konalo v Lisabone,
 Portugalsko)
- 1997 – V mene Krista vás prosíme: Zmierte sa s Bohom (*Druhý list Korint'anom 5, 20*)
 We entreat you on behalf of Christ, be reconciled to God
 Au nom du Christ, laissez-vous réconcilier avec Dieu
 (Materiál pripravila Severská ekumenická rada, prípravné stretnutie sa konalo v
 Štokholme, Švédsko)
- 1998 – Duch prichádza na pomoc našej slabosti (*Rimanom 8, 14 – 27*)
 The Spirit helps us in our weakness
 L'Esprit aussie vient en aide à notre faiblesse
 (Prípravný materiál bol z Francúzska, stretnutie sa konalo v Paríži)
- 1999 – Boh bude s nimi prebývať a oni budú jeho ľuďom (*Zjavenie Jána 21, 1 – 7*)
 He will dwell with them as their God, they will be his peoples
 Dieu demeurera avec eux. Ils seront ses peuples et lui sera le Dieu qui est avec eux
 (Prípravný materiál pripravili v Malajzii, stretnutie sa konalo v kláštore v Bose,
 Taliansko)

- 2000 – Požehnaný Boh, ktorý nás požehnal v Kristovi (*Efezanom 1, 3 – 14*)
 Blessed be God who has blessed us in Christ
 Béni soit Dieu, qui nous a bénis en Christ
 (Prípravný materiál zostavila Rada cirkví Blízkeho východu, stretnutie sa uskutočnilo v La Verne, Taliansko)
- 2001 – Ja som cesta, pravda i život (*Evanjelium podľa Jána 14, 6*)
 I am the Way, and the Truth, and the Life
 Je suis le chemin, et la vérité et la vie
 (Prípravný materiál zostavili v Rumunsku a stretnutie sa konalo v meste Vulcan, Rumunsko)
- 2002 – U teba je prameň života (*Žalm 36, 5 – 10*)
 For with you is the fountain of life
 Car chez toi est la fontaine de la vie
 (Prípravný materiál zostavila CEEC a CEC, stretnutie bolo blízko Augsburgu, Nemecko)
- 2003 – Tento poklad máme v hlinených nádobách (*2. list Korint'anom 4, 4 – 18*)
 We have this treasure in clay jars
 Car nous avons ce trésor dans des vases d'argile
 (Prípravný materiál zostavili v Argentíne, stretnutie bolo v Los Rubios, Španielsko)
- 2004 – Svoj pokoj vám dávam (*Ján 14, 27*)
 My peace I give to you
 Je vous donne ma paix
 (Prípravný materiál zostavili v Aleppe, Sýria. Stretnutie bolo v Palerme, Taliansko)
- 2005 – Kristus, jediný základ Cirkvi (*Prvý list Korint'anom 3, 1 – 23*)
 Christ, the one foundation of the Church
 Le Christ, unique fondement de l'Eglise
 (Prípravný materiál bol zo Slovenska, stretnutie sa konalo v Piešťanoch)
- 2006 – Lebo kde sú zhromaždení dvaja alebo traja v mojom mene, tam som medzi nimi (*Evanjelium podľa Matúša 18, 18 – 20*)
 Where two or three are gathered in my name, there I am among them
 Là où deux ou trois se trouvent réunis en mon nom, je suis au milieu d'eux
 (Prípravný materiál pochádzal z Írska. Stretnutie sa konalo v Prosperous, Co. Kildare, Írsko)
- 2007 – Aj hluchým dáva sluch a nemým reč (*Evanjelium podľa Marka 7, 31 – 37*)
 He even makes the deaf to hear and the mute to speak
 Il fait entendre les sourds et parler les muets
 (Prípravné materiály zostavili v Južnej Afrike, stretnutie sa konalo vo Faverges, Francúzsko)

- 2008 – Neprestajne sa modlite (*Prvý list Tesaloničanom 5, 12a. 13b – 18*)
 Pray without ceasing
 Priez sans cesse
 (Prípravné materiály zostavili v USA. Stretnutie sa konalo v Graymoor, Garrison, USA)
- 2009 – A budú jedno v tvojej ruke (*Ezechiel 37, 15 – 28*)
 That they may become one in your hand
 Ils serong unis dans ta main
 (Prípravné materiály zostavili v Kórei, stretnutie sa konalo v Marseille, Francúzsko)
- 2010 – Vy ste toho svedkami (*Evanjelium podľa Lukáša 24, 48*)
 You are witnesses of these things
 ...de tout cela, c'est vous qui êtes les témoins
 (Prípravný materiál pochádza zo Škótska. Stretnutie sa konalo v Glasgowe, Škótsko)
- 2011 – Jednotní v učení apoštolov, v bratskom spoločenstve, lámaní chleba a modlitbách (*Skutky apoštolov 2, 42*)
 One in the apostle's teaching, fellowship, breaking of bread and prayer
 Unis dans l'enseignement des apôtres, la communion fraternelle, la fraction du pain et la prière
 (Prípravný materiál z Jeruzalema, stretnutie sa konalo v Saydnaya, Sýria)
- 2012 – Všetci budeme premenení... víťazstvom skrze nášho Pána Ježiša Krista (*Prvý Korint'anom 15, 51 – 58*)
 We will be all Chnged by the Victory of our Lord Jesus Christ
 Tous, nous serons transformés pas la victoire de notre Seigneur Jésus-Christ
 (Prípravný materiál z Poľska, stretnutie sa konalo vo Varšave, Poľsko)
- 2013 – Čo žiada od nás Boh? (porov. *Micheáš 6, 6 – 8*)
 What does God require of us?
 Que nous demande le Seigneur?
 (Prípravný materiál z Indie, stretnutie sa konalo v Bangalore, India)
- 2014 – Je Kristus rozdelený? (*I. Korint'anom 1, 1 – 17*)
 Is Christ divided?
 Le Christ est-il divisé ?
 (Prípravný materiál z Kanady, stretnutie sa konalo v Montreale, Kanada)

Kľúčové dátumy v dejinách Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov

- 1740 približne v tomto roku vzniklo v Škótsku turíčne hnutie s prepojením na Severnú Ameriku. V ich prebudeneckom poslanstve bola výzva na modlitbu za a so všetkými cirkvami.
- 1820 Reverend James Haldane Stewart publikuje: *Návody na všeobecné zjednotenie kresťanov pri vyliatí Ducha.*
- 1840 Reverend Ignatius Spencer, ktorý konvertoval na rímsky katolicizmus, navrhuje *Zjednotenie modlitby za jednotu.*
- 1867 Prvá konferencia anglikánskych biskupov v Lambethe zdôrazňuje v preambule svojho vyhlásenia modlitbu za jednotu.
- 1894 Pápež Lev XIII. povzbudzuje k modlitbe v *Oktáve modlitieb za jednotu* v súvislosti s Turícami.
- 1908 Reverend Paul Wattson prvýkrát inicioval zachovávanie *Oktávy za jednotu cirkvi.*
- 1926 Hnutie Viera a poriadok začína vydávať *Návrhy na Oktávu modlitieb za kresťanskú jednotu.*
- 1935 Abbé Paul Couturier z Francúzska obhajuje *Celosvetový týždeň modlitieb za kresťanskú jednotu* na širokom základe modlitieb za „jednotu, ktorú chce Kristus prostriedkami, akými on chce.“
- 1958 Kresťanská jednota (Unité Chrétienne, Lyon, Francúzsko) a Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví začínajú spoločne pripravovať materiály na *Týždeň modlitieb*
- 1964 V Jeruzaleme sa pápež Pavol VI. a patriarcha Athenagoras I. spoločne modlili Ježišovu veľknazskú modlitbu: „*aby všetci boli jedno*“ (*Evanjelium podľa Jána 17*).
- 1964 Dekrét Druhého vatikánskeho koncilu o ekumenizme zdôrazňuje, že modlitba je dušou ekumenického hnutia a nabáda k zachovávaniu *Týždňa modlitieb.*
- 1966 Komisia pre vieru a poriadok Svetovej rady cirkví (SRC) a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov) začali oficiálnu spoločnú prípravu materiálov na *Týždeň modlitieb.*
- 1968 Prvýkrát sa oficiálne použili materiály pre *Týždeň modlitieb*, ktoré spoločne pripravili Komisia pre vieru a poriadok a Sekretariát pre napomáhanie jednoty kresťanov (dnes známy ako Pápežská rada na podporu jednoty kresťanov)

- 1975 Prvýkrát sa použil materiál na *Týždeň modlitieb*, ktorý vychádzal z navrhovaného textu miestnej ekumenickej skupiny. Skupina z Austrálie bola prvá, ktorá sa venovala plánu pripraviť prvý návrh na rok 1975.
- 1988 Materiály Týždňa modlitieb sa použili na inauguračnej bohoslužbe Kresťanskej federácie Malajzie, ktorá spája hlavné kresťanské zoskupenia v krajine.
- 1994 V medzinárodnej skupine, ktorá pripravovala texty na rok 1996, boli aj zástupcovia YMCA a YWCA.
- 2004 Medzi Komisiou pre vieru a poriadok (SRC) a Pápežskou radou na podporu jednoty kresťanov (Katolícka cirkev) sa dosiahla dohoda, že sa materiály na *Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov* vydajú spoločne a pripraví v tom istom formáte.
- 2008 Spomienková oslava 100. výročia *Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov (Oktáva za kresťanskú jednotu)*, ktorá bola jeho predchodcom, sa prvýkrát začala sláviť v r. 1908).

Komisia pre vieru a poriadok
Svetovej rady cirkví

Faith and Order
World Council of Churches
Commission on Faith & Order
P. O. Box 2100
CH – 1211 Geneva 2
Switzerland
infowcc@wcc-coe.org
www.oikoumene.org

Pontifical Council for Promoting
Christian Unity
VA – 00120 Cité du Vatican
office@christianunity.va

Pápežská rada na podporu jednoty
kresťanov

Biblické citácie:

Biblické citácie uvedené v tomto dokumente sú zo *Slovenského ekumenického prekladu Biblie s deuterokánonickými knihami*.

Vydala © Slovenská biblická spoločnosť, Banská Bystrica, 2007. Schválené Konferenciou biskupov Slovenska dňa 27. 3. 2008, č. 9-K/08.

Je Kristus rozdelený?

(*Prvý list Korinťanom 1, 17*)

Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov
18. – 25. januára 2014

Spoločná iniciatíva Svetovej rady cirkví
a Pápežskej rady na podporu jednoty kresťanov

Z anglického originálu preložili:

Mgr. Eva Guldanová a Mgr. Miroslava Hodáňová, PhD.

Teologickí lektori Mgr. Daniela Horínková
a ThDr. Ivan Šulík, PhD.

Obálku podľa návrhu Mgr. Stanislava Andila
upravila Anna Kraváriková

Vydal Spolok svätého Vojtecha – VOJTECH, spol. s r. o.
Trnava 2013

Edícia Dokumenty Svätej stolice, zväzok
Zodpovedný redaktor PhDr. Marian Veselý
Technická redaktorka Anna Kraváriková

Prvé vydanie
ISBN